

3. Walden S., Foreman D. 5 Fintech Trends Likely To Stick Around After The Pandemic [Електронний ресурс] // Forbes. – Режим доступу: <https://www.forbes.com/advisor/banking/fintech-trends-after-the-pandemic/>
4. John C. Pitts. Survey finds that fintech has been a lifeline during COVID-19; consumers say it's the "new normal" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://blog.plaid.com/2020-fintech-effect-covid/>
5. COVID-19 pandemic accelerated shift to e-commerce by 5 years, new report says [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://techcrunch.com/2020/08/24/covid-19-pandemic-accelerated-shift-to-e-commerce-by-5-years-new-report-says/>
6. 30% of bank jobs are under threat [Електронний ресурс] // CNN. – Режим доступу: <https://money.cnn.com/2016/04/04/investing/bank-jobs-dying-automation-citigroup/index.html>
7. M. Mihaescu, "Challenger Bank" Challenges - Getting Customers [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mirceam.com/challenger-bank-challenges-getting-customers/>
8. Паперник С. Необанки: закордонна історія та українська перспектива [Електронний ресурс] // Юридична газета online. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/neobanki-zakordonna-istoriya-ta-ukrayinska-perspektiva.html>
9. "Банк без відділень": що треба знати про Монобанк [Електронний ресурс] // Економічна правда. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/11/23/631468/>
10. Wirecard: Cardholders' money locked as FCA freezes UK subsidiary [Електронний ресурс] // BBC. – Режим доступу: <https://www.bbc.com/news/business-53198409>
11. Railsbank is buying Wirecard Card Solutions, the UK arm of the disgraced fintech [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://techcrunch.com/2020/08/28/railsbank-wirecard/>
12. Payoneer is Now a Card Issuer [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://blog.payoneer.com/news/payoneer-is-now-a-card-issuer/>
13. Banking on FinTech: Positive Outlook for Bank-FinTech Collaboration in 2019 [Електронний ресурс] // Medici. – Режим доступу: <https://gomedici.com/banking-on-fintech-positive-outlook-bank-fintech-collaboration-2019>

УДК 368 : 339.13

*Маслій Олександра Анатоліївна,
кандидат економічних наук, доцент,
Бачикало Катерина Анатоліївна,
студентка*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Рівень розвитку страхового ринку країни – це індикатор її економічного розвитку, адже саме завдяки страхуванню створюється ефективна система захисту майнових прав та інтересів громадян, формуються передумови збереження соціальної стабільності у суспільстві, а також забезпечення економічної безпеки держави.

Страхування є важливим джерелом акумулювання коштів для подальшого їх інвестування в національну економіку, адже воно значною мірою зменшує витрати бюджету на відшкодування збитків, спричинених внаслідок надзвичайних ситуацій,

катастроф, катаклізмів, різноманітних природних лих, а також захищає бізнес від непередбачуваних ризиків та забезпечує соціальну підтримку громадян [1].

В умовах сьогодення на страховому ринку України функціонує більше 200 страхових компаній, проте його рівень розвитку за обсягами зібраних страхових премій у ВВП країни є занадто низьким в порівнянні з розвиненими країнами світу. Так, на кінець 2019 року кількість страхових компаній становила 233, з яких 23 надавали послуги зі страхування життя (СК «Life») та 210 страхових компаній, що здійснювала види страхування інші, ніж страхування життя (СК «non-Life») [2].

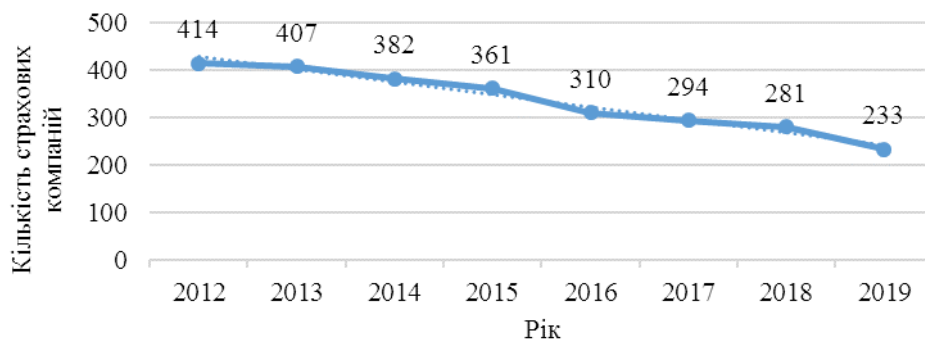

Рис. 1. Динаміка кількості страхових компаній в Україні (2012-2019 рр.)

Тенденція щодо скорочення кількості страхових компаній в Україні вказує на процес консолідації страхової системи й свідчить про поступове вирішення однієї з головних проблем ринку страхування України – наявність на страховому ринку так званого «псевдострахування», коли близько 20 страховиків акумулюють більше 80 % страхових премій.

Разом із цим на ринку страхування України сформувалася велика кількість проблем, які були сформульовані ще в 2004 році генеральним директором «Асоціації страховальників України» Леонідом Хоріним [4], проте в своїй більшості залишаються актуальними до цього часу (рис. 2), вирішення яких має бути перспективним напрямом розвитку фінансового ринку країни в цілому.

Зазначені негативні чинники є де стимуляторами страхування, що відображається в ключових показниках розвитку страхового ринку України, які представлені на рис. 3.

Зростання обсягу зібраних в Україні страхових премій протягом 2016-2019 рр. свідчить про відновлення економічного зростання, проте низький рівень виплат та низька частка компаній зі страхування життя вказує на системність назрілих проблем на ринку страхування України та є наслідком відсутності довіри населення і господарюючих суб'єктів до страхових компаній.

Отже, страховий ринок є драйвером економічного зростання та ключовим елементом системи економічної безпеки держави. Але відсутність досконалої нормативно-правової бази, прозорості страхового ринку для населення, низька прибутковість окремих видів страхування та інші актуальні проблеми, що накопичилися в фінансовому секторі національної економіки, перешкоджають ефективному розвитку страхового ринку України. Усунення цих проблем та мінімізація їх негативного впливу дозволить сформувати розвинений ринок страхових послуг, що в умовах епідемічної небезпеки та зростаючої кількості викликів і загроз може виконувати стабілізуючу роль та стимулювати розвиток фінансового ринку країни, національної економіки та підвищення рівня економічної безпеки держави.

Економічні чинники	<ul style="list-style-type: none"> – низький платоспроможний попит на страхові послуги; – невеликі обсяги і недосконала структура капіталу страхових компаній; – відсутність надійних інвестиційних інструментів для довгострокового розміщення страхових резервів.
Організаційно-правові чинники	<ul style="list-style-type: none"> – відсутність цілеспрямованої державної політики у сфері страхування; – недосконалість нормативно-правової бази, що регламентує розвиток страхової галузі; – надмірна кількість законодавчо визначених видів обов’язкового страхування; – недостатній рівень державного регулювання і контролю за страховим ринком.
Функціональні чинники	<ul style="list-style-type: none"> – низька прибутковість окремих видів страхування; – нижча конкурентоспроможність страхових компаній порівняно з комерційними банками в боротьбі за залучення вільних коштів юридичних і фізичних осіб; – відсутність середньо та довгострокового планування страховими компаніями своєї діяльності; – страхове шахрайство.
Інформаційно-аналітичні чинники	<ul style="list-style-type: none"> – інформаційна закритість страхового ринку; – відсутність якісної статистичної інформації про стан і проблеми формування страхового ринку; – відсутність у банків даних про несумлінних страхувальників; – неефективна маркетингова діяльність на страховому ринку; – непрозорість даних про структуру власності страхового ринку.

Рис. 2. Актуальні проблеми розвитку страхового ринку України [4]

Рис. 3. Динаміка показників розвитку страхового ринку України (2012-2019 рр.)

Література

1. Клепікова О. А. Дослідження динаміки розвитку страхового ринку України як складової світового ринку страхових послуг / О. А. Клепікова // Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2010. Т. 15. Вип. 20. С. 101-111.
2. Підсумки діяльності страхових компаній за 2019 рік. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Режим доступу: https://www.nfp.gov.ua/files/OgliadRinkiv/SK/sk_2019.pdf
3. Onyshchenko S., Maslii O., Maksymenko A. Financial security hazards of Ukraine: identification and systematization. *Economics & Regions*. 2019. №2 (73). P. 72-80.
4. Пурій Г. М. Страховий ринок України: сучасний стан та проблеми розвитку. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2018. Вип.10. Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/60.pdf
5. Onyshchenko S., Maslii O., Ivaniuk B. The Impact of External Threats to the Economic Security of the Business. 7th International Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System: Collection of scientific articles. Atlantis Press, Paris, France, 2019. С. 156–160.

УДК 368.1

*Маслій Олександра Анатоліївна,
кандидат економічних наук, доцент,
Белкіна Марія Олександрівна,
студентка*

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ТЕНДЕНЦІЇ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ПАНДЕМІЇ

Національні економіки всіх країн світу на сьогодні функціонують в умовах епідемічної небезпеки, зумовленої принципово новим глобальним викликом – пандемією COVID-19. Введення карантинних обмежень, особливо таких жорстких, як, наприклад, в США, Італії, Франції, Німеччині та Індії, означало «замороження» більшості сфер і застій економіки в цілому. До глобальних наслідків пандемії можна віднести: падіння цін на нафту; різкі зміни курсу валют; банкрутство провідних компаній; ріст державних боргів; скасування будь-якого транспортного сполучення між країнами світу.

На національному рівні дестимулюючий вплив на фінансові ринки, туристичний сектор, порушення ланцюгів постачання товарів і послуг – це далеко не повний перелік загроз в умовах пандемії. Запровадження карантинних обмежень відобразилося на всіх сферах діяльності – суб'єкти підприємництва змушені або скорочувати штати працівників задля збереження платоспроможності, або припиняти свою діяльність. Внаслідок цього за даними Державної служби статистики у березні 2020 року рівень безробіття в Україні зріс на 22% у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року [1]. Не минули зміни і страхову сферу. На страховому ринку України протягом 2016-2018 рр. спостерігалася позитивна тенденція за ключовими показниками його розвитку. Проте в зв'язку з пандемією за прогнозами НБУ кількість страхових компаній на українському ринку з наявних 225 може суттєво скоротитися, оскільки не всі компанії в умовах карантину змогли виконати нормативи регулятора й організувати якісну роботу шляхом впровадження якісних онлайн сервісів, що в умовах пандемії є необхідною умовою для повноцінної діяльності. Ті страхові компанії, які гнучко підлаштовуються